

SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Előfizetési árak:
 Egész évre — — — 8 kor. | Negyed évre — — — 2 kor.
 Fél évre — — — 4 " | Egyes szám ára — — 16 fill.
 Nyilttér soronként 30 fillér.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: Ifj. Szántó Károly.
 Kiadóhivatal: Szászvárosi Könyvnyomda R.-t.
 Megjelenik minden vasárnap.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez, a pénzküldemények és hirdetések a kiadóhivatalhoz küldendők. Kéziratok nem adatnak vissza. Hirdetések árszabály szerint, többszöri hirdetésnél árkedvezmény.

Üzlet is, jótétemény is.

Általános a panasz az egész országban s így nálunk is, hogy nincs petróleum. Miért nincs? Azért, mert a petróleum-telepek Amerikában, Muszka- és Oláhországban vannak. Muszka- és oláhokkal háboruban vagyunk, tőlük nem kaphatunk, Amerikát pedig a széles Atlanti-tenger választja el Európától s az angolok nem engedik, hogy a központi-hatalmak és szövetségeseik országába egyetlen hordót is bevigyenek a felette keresett petróleumból. Az igaz, hogy Galiciában is vannak petróleum-telepek, de ott is harc dúl, az összeköttetések nagyon hiányosak, emellett ami kevés forgalomba jő, azt úgy elkapkodják, hogy hozzánk semmisenem jut belőle. A gyertya is oly drága, hogy szegény ember nem tudja megvenni, de ha megtudná is a mennyiség sokkal kevesebb, sem hogy a köz-szükséget kielégíthetné. Olaj, zsír és szesz sincs, miből mécesst lehetne gyujtani. A tél pedig a hosszú sötét éjszakákkal félelmetesen közelít, ma-holnap meg is érkezik. Kérdem, a szegény polgár mivel világítsa meg szobáját és műhelyét, hogy a sötétség beállta után is dolgozhassék és megkereshesse a betevő falatot a maga és családja számára, mely oly méreg drága és hovatovább mind drágább lesz.

E szomorú állapotban a városi villamosmű nagy szolgálatot tehetne Szászváros azon polgárainak, kiknél a villany még nincs bevezetve. Természetesen csak úgy, ha a tanács és a képviselőtestület a megfelelő intézkedéseket elrendeli. Ugyanazért javasoljuk, hogy a tanács terjesszen a képviselőtestület elé határozati javaslatot, melyben a villamosmű vezetőjét utasítja, hogy a villamosáram bevezetésére a szükséges intézkedéseket a lehető legrövidebb idő alatt tegye meg. A bevezetés díja mérséklendő le egész addig a határig, mennyibe a városnak a munka kerül. A bevezetési-díj megfizetése elhalasztandó egész a békekötés utáni időre. Akkor is ne egyszerre követelje a város, hanem öt év alatt fizetendő részletekben. A hátrálék díj után járjon 6%-os kamat.

Ily intézkedés mellett véleményünk szerint a villamosáram fogyasztóinak száma rövid idő alatt megkétszereződik s minthogy aki egyszer a villamosvilágítás előnyeit élvezte, az többé a másfajta világításhoz vissza nem tér, a villamosmű a fogyasztók számának tetemes megnövekedése folytán igen szép jövedelem-többlethez fog jutni. A jótétemény jó üzletnek is fog bizonyulni.

Vajjon a város urai meghallják-e segély utáni kiáltásunkat? Reméljük a legjobbat.

Civis.

Megyegyülés.

Múlt hó 30-án mintegy 60—70 bizottsági tag jelenlétében folyt le a vármegye szokásos őszi közgyűlése. Megelőző napokban hire járt, hogy a román bizottsági tagok újabb hűség-

nyilatkozatra készülnek, de a fölvonultak csekély számából már látni lehetett, hogy az elmarad. Ehelyett érdekessé és emlékezetessé tette a közgyűlést Mara László főispán előnöki megnyitó beszéde, mely mélyen szántó tartalmával, szónoki lendületével, meggyőződéseinek lebilincselő erejével, de különösen a magyar nemzeti állam kiépítésének hangsúlyozásával maradandó nagy hatást tett a megjelent bizottsági tagokra; sokszor kísérté élénk helyeslés, taps.

Programmon kívüli szám volt Haragos Ádám dr. interpellációja az alispánhoz. Elmondja az előzmények részletes ismertetésével, hogy a pénzügyminiszter a szeszmonopolium beharangozásaként egyelőre kísérletkép vármegyénk területén életbeléptette a központosított pálinkafőzést s erre a rég pihenő Agrária szövetségnek adott engedélyt. Ennek az intézkedésnek a megye szilvatermelő kisgazda közönségére rendkívül hátrányos következményei voltak, melyeket egyesek visszaélései még inkább fokoztak. — Kéri az alispánt, hogy a gazdaközönség érdekeinek megóvására sürgősen írjon fel a miniszterhez s kérje, hogy az adott nehéz viszonyokra való figyelemmel tekintszen el említett rendelkezésétől és engedje meg, hogy a szilvatermelők korlátozás nélkül értékesíthessék és főzhessék ki szilvájukat.

Csulay Lajos h. alispán választát, melyben kiemelte, hogy a dévai m. kir. pénzügyigazgatóság és főszolgabíró már megtették fölterjesztésüket a pénzügyminiszterhez, az interpelláló megnyugvással vette tudomásul.

A tárgysorozat egyik fontos pontja volt a marosillyei Maroshid költségeinek végleges elszámolása. Ebből megtudtuk, hogy a hid, amelynek létesítése Csulay Lajos h. alispán nevéhez fűződik s amely közgazdasági és közforgalmi szempontból beláthatatlan köz-célokot szolgál, hadászati fontossága pedig a lefolyt nagy katonai felvonulások alkalmával már beigazolást nyert, 435.491 K 17 fillérbe került. Az alispáni előterjesztésre a közgyűlés mindazoknak, kiknek a hid létrehozásában lényeges szerepük volt, így többek között az építést vezető Mahler Ignác műszaki tanácsosnak, Sipos Béla mérnöknek, Almaszeszku György és Bitay Dezső s.-mérnököknek köszönetét és elismerését fejezte ki, egyben Szedlacsek László, Barna Bertalan kerminiszteriumban működő főmérnökök, továbbá Sipos Béla és Bitay Dezső részére 1000—1000 K, Almaszeszku György részére 500 K, Beregszászy Gábor utbiztos részére 300 K, Mahler Ignác műszaki tanácsos részére 3000 K jutalmat szavazott meg.

Rosenberg Ignác dr. indítványára a közgyűlés köszönettel adózott még a hidépítés pénzügyi műveleteinek lebonyolítása körüli érdemeiért Hantos Elemér dr. országgyűlési képviselőnek és sokoldalú buzgó tevékenységéért Finna János marosillyei főszolgabírónak.

A többi pont közül megemlíti, hogy az

1917—1919. évre a közg. bizottság kilépő tagjai, Damián Vázul, Nemes József dr., id. Pietsch Lajos, Pogány Károly és Roth Flóris újabb megbízást kaptak s ezzel a gyűlés véget ért.

Hétről-hétre.

Van dohány.

Végre Szászvároson is van dohány. F. hó 8-án érkezett meg a várvavárt, a rég nélkülözött szállítmány. Megérkezésének pusztá hírére óriási csődület támadt a nagytőzsde előtt, úgy, hogy a rendet a rendőrségnek és csendőrségnek kellett fentartani. Reggeltől estig sok száz ember szorongott a tőzsde előtt s leste, hogy reá kerüljön a sor. Vidékről is sokan bejöttek s így nem lesz csoda, ha a dohány hamarosan kifogy. A román háboru kitörése óta ez az első szállítmány s így érthető, hogy a megye és diófalevelek füstölésére szorult dohányzók valósággal megostromolták a tőzsdét. Az eladás rendben folyt s mindenki kapott árut. A szállítmány — dacára a tőzsdés ebbeli fáradozásának — aránylag kevés volt s így a kistőzsdéseknek nem jutott áru.

Az árdrágítás.

Panaszokat hallunk mindenfelől, hogy egyes cikkekért s különösen élelmiszerekért lehetetlen árat kérnek. A hatóság minden egyes esetet nem puhatolhat ki, miért is legtöbbször büntetlenül marad az árdrágító. A közönségen, az immár alaposan kiszipolyozott vevőközönségen mulik, hogy ez állapotok megszűnjenek. Ugyanis panaszkodni nem restelnek, de az árdrágítót feljelenteni — elmulasztják. Tessék a fáradságot, időt nem kímélni s az árdrágítót feljelenteni — s akkor kevesebb lesz a sopánkodás!

Mit csináljunk az erősen fillokszerás gyéritett szőlőkkel?

A gyéritett szőlők legnagyobb része minden valószínűség szerint áldozata lesz a háborúnak. A földmivelésügyi kormány a legjobb akarat mellett sem képes csak megközelítőleg sem annyi szénkéneget forgalomba hozni, amennyi csak a legszerényebb igényeket is kielégíteni tudná. Az ős folyamán, mint hírlik, 400q. szénkéneget került kiosztásra és talán ugyanennyi jut majd a jövő tavasszal. A szükséglet pedig legkevesebb 50.000 métermázsa. Ily körülmények között komolyan kell arra gondolnunk, hogy mitevők legyünk a fillokszerás szőlőkkel. Ezeket szerintem három osztályba kell sorolni és aszerint elbánni velük, amint az egyes osztályok megérdemlik. 1. A teljesen rossz, erősen fillokszeralepett szőlőket, vagy azoknak ilyen feltételeit még az ősszel ki kell dobni, földet és karót, valami okosabb termeléssel kihasználni. A kidobott tőkék jók lesznek téli tüzelőnek. 2. Az olyan szőlők vagy szőlőfoltok, amelyek még egy, esetleg két évig is kielégítő terméssel bíznak, meg-hagyandók. A tőkéket tavasszal, a metszés

után földdel befedjük és pedig úgy, hogy a csapok teljesen földbe kerüljenek és a föld alól fakadjanak ki. Az így fejlődő hatalmas harmatgyökérhálózat a tökélet erőteljesen fogja táplálni úgy, hogy az egyrészt kibírja egy-két évig a fillokszera pusztítását, másrészt termést is hoz. Az eljárás sikerét biztosíthatjuk azzal, hogy a szőlőt az ősz vagy tél folyamán erősen megrágyázzuk. 3. A harmadik osztályba soroljuk azokat a szőlőket, illetve szőlőrészeket, amelyeket azonban a káros rovar már bizonyosan megtámadott. Ezeket az eddig szokásos művelésben kell részesíteni és erősen trágyázni. A trágyázáshoz használhatunk istállótrágyát, földdel vagy tőzeggel kevert és komposztá alakított emberi ürüléket, ha pedig ilyesmit nem alkalmazhatunk, vegyünk szárított sertéstrágyát. Ez ugyan drága, de feltűnő jó hatása, kat. holdankint 15—20 q. elegendő.

NAPI HIREK.

A szemem a szemedbe nézett...

A szemem a szemedbe nézett

Halk, ködbeomló éjjelen...

... Az álmok sugtak lágy regéket

Csábító hangon énnekem...

... A szemem a szemedbe nézett...

... Nászt űlt az ifju Szerelem...

... Fölöttünk kacagott az Élet

S mi is mosolyogtunk csendesen...

... A szemem a szemedbe nézett,

Az ajkam ajkadra tapadt...

... A Mámor jött s a csók-igézet...

... És élveztük a vágyakat...

R. Szilágyi Tibor.

— **Adakozzunk a „Vörös-Kereszt” egyület részére.**

— **Uj vizsgálóbíró.** Az igazságügyminiszter Andersen József kir. törvényszéki bírót a dévai törvényszék területére állandó helyettesül rendelte ki.

— **Athelyezés.** Benedek Kálmán dr. dévai törvényszéki jegyzőt az igazságügyminiszter saját kérelmére a budapesti központi járásbíróshoz helyezte át.

— **Kitüntetés.** A király W a c h József m. kir. honvédhadnagyot az ellenség előtt tanúsított vitéz és eredményes magatartásáért a hadiékítményes katonai érdemkereszt III-ik osztályával tüntette ki. Gratulálunk!

— **Az V-ik hadikölcsön kibocsátásának ideje nemsokára itt lesz.** Készüljünk fel tehát erre s igyekezzünk felesleges filléreinkkel a frontokon küzdő véreink, fiaink segítségére sietni. Hisszük és reméljük, hogy az V-ik magyar hadikölcsön jegyzésével az állampolgárok áldozatkészsége, hazafiassága éppen úgy fog kifejezésre jutni, mint az előbbieknél!

— **Iskola megnyitás.** A zalatnai állami kőfaragó és kőcsiszoló ipari szakiskolában november 10-én megkezdődik a rendes tanítás, amikor a vidéki tanulóknak is jelentkezniök kell. Az I. évfolyamra havi 10—15 K ösztöndíjjal még felvehető néhány új növendék, hogyha ez iránt legkésőbb november 15-ig folyamodik. Érdeklődőknek készséggel válaszol a szakiskola igazgatósága.

— **Kitüntetés.** B a r c s a y Ádám 21. honv. gy.-ezredbeli századost, ki ezidő szerint az északi harctéren zászlóaljparancsnok, az ellenséggel szemben tanúsított vitéz magatartásáért a király ismételt legfelsőbb elismerésével (ezüst Signum laudis) tüntette ki.

— **Városok közellátása.** Sopron város a tisztviselők élelmézésére hadikonyhát létesít.

Naponta 4—500 adag ebédet szolgáltatnak ki 1 K 50 fillérért. — Eszéken bevezették a kenyérjegy-rendszert. A kávéházak és vendéglők naponta 210 gramm kenyeret szolgáltathatnak ki hatszor 35 grammos adagokban. — Győrben cukorjegy ellenében egy személy tíz napra 40 deka cukrot kap, havonta 1.20 kilogrammot. — Debrecen gazdasági tanácsa a város közönsége részére 800 hizott ürüt és 650 darab sertést vásárolt. Ezenkívül gondoskodott elegendő káposztáról, burgonyáról, hagymáról, borsóról, cukorról, babról és szilvaizről is. A város tejjelátását is végleg biztosította, sőt ujév után a napi tejmenyiség meg fogja haladni a 2000 litert. Arad városa többek között 800 hordó petróleumról gondoskodott. Amint látjuk, a háboru a városok vezetőségeire új feladatokat róttak, amelyeknek megvalósítása, keresztülvitele sok kereskedői gondosságot és szellemet igényelnek. Jó volna, ha városunk képviselőtestülete legközelebbi ülésén hasonló irányban fejtene ki egy kis tevékenységet, hiszen a közellátásban nálunk is vannak pótlendő hiányok. A tél folyamán meg éppen előállhatnak olyan állapotok, amelyek az előrelátást már most szükségessé teszik. A köznek fa, szén, petróleum, cukor, kávé, zsir, liszt stb.-vel télire való ellátása nincsen úgy biztosítva, hogy ne kelljen ez irányban lépéseket tenni.

— **A vajdahunyadi kir. járásbíróshoz** október 31-én újra megkezdte működését. E naptól kezdve ott az ügykezelés minden ága a régi rendes mederben folyik. Ezzel kapcsolatban furcsának találjuk, hogy a helybeli kir. járásbíróshoz csak részben van itthon. Különösen ideje volna már, hogy a telekkönyvi hivatal itthon legyen.

— **Ujtás az utazási igazolványok kiállításánál.** A belső hadművelési terület határvonalainak átlépéséhez szükséges engedélyek kiállítása az eddigi rendelkezések értelmében történik. A belső hadművelési terület határvonalain belül az utazhatás a következő feltételekhez van kötve: 1. A járásban és a szomszédos járásba való utazásoknál az utazás végpontjának, céljának és a tartózkodás időtartamának feltüntetésével záradékolat arcképes utazási igazolványt a lakhely szerint illetékes I. fokú rendőrhatalóság állítja ki. 2. A megyében vagy a szomszédos vármegyébe való utazásokhoz ezt az igazolványt a lakhely szerinti alispán, 3. az egész belső hadművelési területre érvényes igazolványt pedig a m. kir. kormánybiztos (Tábori posta 170.) záradékolja. Ezek a záradékolások csak úgy érvényesek, ha a legközelebbi katonai (csendőri, de csak ott, ahol tiszt a parancsnok) parancsnokság az igazolvány kiállítását véleményezi. Ezek a megszorítások arcképes igazolvánnyal rendelkező köztisztviselőkre nem vonatkoznak.

— **A helybeli elmenekült pénzüntézetek,** amint már megírtuk — itthon vannak s ügykezelésük a régi rendes mederben folyik. Ki- és befizetések a rendes hivatalos órák alatt eszközöltenek.

— **Bevonult harangok.** Az algyógyi járásban a napokban szállították be a hadsereg céljaira felajánlott harangokat. Az összes templomokból beszolgáltatták a harangokat, úgy hogy most mindenikben csak egy harang maradt. Nálunk most van folyamatban az összegyűjtés. E hazafias cselekedet külön dicséretre nem szorul!

— **A felmentési kérvények szerkesztéséért járó díjazás.** Arra a kérdésre, hogy a községi és körjegyzőknek a mezőgazdasági felmentések iránti kérvények szerkesztéséért jár-e díjazás, illetékes helyről a következők-

ben tájékoztatják az érdekelteket: A mezőgazdasági felmentések közérdekből ugyan, de nem hivatalból, hanem magánkérvényre engedélyeztetnek. Ennélfogva a községi jegyző a magánkérvény, illetőleg az azt helyettesítő felmentési lap megszerkesztéséért a szabályszerű díjazás megilleti. A mezőgazdasági érdekből a hadügyminiszterium és a honvédelmi miniszterium által engedélyezett felmentések meghosszabbítása iránt a honvédelmi miniszter által 1916. évi 15100. eln. Mg. A. szám alatt kiadott rendelete értelmében a községi elüljáróság, városi hatóság a felmentés meghosszabbítását, illetőleg a segédszolgálatosoknak bizonytalan időre szóló felmentést kért egyén személyi viszonyairól és a felmentés meghosszabbítását indokoló körülményekről szabályszerű díjazás mellett bizonyítványt tartozik kiállítani. A kiállított községi bizonyítványok azonban kérvény nélkül, hivatalból összeállított névjegyzék kíséretében, a felmentési, illetőleg népfőlkelési igazolványi lapokkal együtt a járási főszolgabírónak azonnal, hivatalból beküldendő. A hadügy- és honvédelmi miniszterium által engedélyezett felmentések meghosszabbítása iránti eljárás tehát már hivatalosnak tekintendő, mely eljárás folyamán a községi jegyző hivatalból tartozik közreműködni.

— **Halálozás.** Friedmann Illés, a vágújhelyi izr. hitközség titkára f. hó 6-án életének 56-ik évében hosszas szenvedés után meghalt. Az elhunytban dr. Friedmann József szászvárosi főrabbi, kerületi főrabbi az édes atyját gyászolja.

— **Hazafelé!** Naponként látunk kisebb-nagyobb szekérkaravánokat átvonulni városunkon. A szegény menekültek ezek, akik most sietnek hazafelé, vivén magukkal megmentett holmijukat. Székelyek, szászok vegyesen igyekeznek elhagyott tűzhelyeikre. E héten, különösen Brassómegeből valók, tartottak városunkban rövid pihenőt. Szánalmas látvány volt nézni a tűzhelynélküli derék embereket, amint asszonyokkal, apró gyermekekkel telt szekereik mellett ballagtak. Jómódu székely és szász gazdaemberek ezek, akiknek mindenük egy-két szekerre való holmi. Az „otthon”, a meleg családifészek felé igyekeznek s arcukról a hazavágyódás tükrözik le, nó meg az aggodalom: vajjon hogy s mint találják elhagyott otthonukat. Hál' Istennek az idő szép, napos s így a hosszas utazás eléggé türethető lesz reájuk nézve.

— **A helybeli iparos tanonciskolában** f. hó 13-án (hétfőn) kezdődik meg a tanítás. Az iskola vezetősége ezuton is felhívja a mestereket, hogy tanoncaikat a tanítás idejére pontosan elküldjék.

— **Erdélyrészi Visszatelepítő Bizottság.** A „8 Órai Ujság” már jelentette, hogy az erdélyi lakosság visszatelepítésének szervezésére Koós Mihály miniszteri tanácsos, a földmívelési kormány erdélyrészi kirendeltségének vezetője tett javaslatokat a kormánynak. E javaslatokat Koós miniszteri tanácsos bevonásával a minap tárgyalta le a miniszterelnök, a földmívelésügyi és a beltügyi miniszter. E tanácskozások eredményeképpen a hivatalos lapban rendelet jelent meg az Erdélyrészi Visszatelepítő Bizottság szervezéséről. Ez a bizottság, mely a földmívelésügyi miniszterium kolozsvári kirendeltségének vezetése alatt áll, az ellenséges betörés következtében kiűrt erdélyrészi vármegyékben a termés betakarításának és a jövő évi termés előkészítésének irányításával s általában a lakosság visszatelepítésével s a gazdasági élet megzavart rendjének helyreállításával kapcsolatos feladatokat fogja a helyszínen intézni.

A bizottság, melynek tagjait a földmivelésügyi és belügyminiszter egyetértőleg nevezte ki, a közigazgatásügyi hatóságoknak és közegeiknek parancsokat adhat, továbbá a kivételes törvény rendelkezéseinek alapján a személyes és egyéb szolgáltatásokat elrendelheti és a közérőlt igénybe veheti. A rendelet a mai napon lép életbe.

— **A „Külügy-Hadügy“ ingyen.** A Külügy-Hadügy kiadóhivatala közli, hogy mindazok, akik a lapra 1917. január elsejétől előőhajtanak fizetni és az előfizetési díjat már most beküldik a kiadóhivatalhoz (IX. Üllői-ut 11.) különös kedvezményül ez év végéig ingyen kapják a lapot. Az előfizetési díj negyedévre 6 K, félévre 12 K.

— **Rokkant katonák munkával ellátása.** A kereskedelmi miniszter legújabbán rendeletet adott ki, melyben közli az iparhatóságokkal, hogy az ország különböző városában 14 intézményt ruházott fel a gazdasági életbe kibocsátható rokkant katonák részére való munka közvetítésének feladatával. Az erdélyi részeken ilyen a m. kir. Rokkantügyi hivatal kolozsvári intézete, szomszédos meg ugyanannak tervezés alatt álló temesvári intézete és ugyancsak tervezés alatt álló aradi rokkant-iskolája. Az összes közvetítő intézetek a Rokkantügyi hivatal irányítása és felügyelete mellett működnek. Ezek az intézetek a hadsereg kötelékéből még el nem bocsátott rokkantok elhelyezésével foglalkoznak, de a már otthon levő rokkantak munkaközvetítéséért is oda lehet fordulni a Rokkantügyi hivatal központi munkaközvetítőjéhez, vagy a hivatal intézeteiben felállított munkaközvetítőkhöz. — Különösen kívánatos, hogy a rokkant katonákat foglalkoztatni kívánó munkaadók a m. kir. Rokkantügyi hivatal közvetítőiben a munkátkereső rokkant katonákkal a személyes érintkezést keressék.

— **A kisüstök korszaka bevégeződött.** Az új szeszadó törvény végrehajtási utasítását most bocsátotta ki a pénzügyminiszter. E szerint vidékenként központi szeszfőzők létesülnek, melyeknek felállítására miniszteri engedély szükséges. Ahol a szeszfőzéshez megfelelő mennyiségű nyers anyag (szőlőtörköly, seprő, szilva, más gyümölcs) van és megbízható alkalmas vállalkozó jelentkezik (1916. dec. 31-ig) az illetékes pénzügyigazgatásnál első sorban az ilyen egyén kaphatja az engedélyt, alkalmas egyén hiányában a kincstár részvételével részvénytársaság alakul. Kiadatik az engedély esetleg a községnek vagy szövetkezetnek is. A kincstár a szeszfőzési illetéket rendszerint általánosságban veti ki s szedi be (25 mázsa friss szőlőtörkölyt számítva 100 hektoliterfok törkölypálkára), egyben azonban a gazdák érdekére tekintettel ő állapítja meg minden termelési időszakra a törköly beváltási árát (1916—17-re friss törköly métermázsája 10 K, betaposítotté 12 K). Részletesebb felvilágosítással a pénzügyigazgatóság szolgál.

— **Ötven néptörzs ellenünk.** Az orosz fekete százak hivatalos közlönye, a „Ruskoje Sznamja“ „Ötven néptörzs a központi hatalmak ellen“ címmel cikket közöl, amelyben a következő nemzeteket és néptörzseket sorolja fel: Franciákat, marokkókat, kabilokat, szengáli négereket, arabokat, malgasokat, anamitákat, nyugatindiaiakat, (az antillák lakóit), madagaszkáriakat, honkingi kínaiakat, daho-meyieket, kongónégereket, kambodzsai törzseket, a monakói hercegség lakóit, angolokat, skótokat, ireket, ujjélandiakat, ausztráliaiakat, kanadaiakat, burokat, japánokat, fokföldi négereket, indiánusokat, oroszokat, finneket, lengyeleket, litvánokat, tatárokat, kirgizeket, kal-

mukokat, tunguzokat, turkománokat, gruzokat, örményeket, burjátokat, szerbeket, románokat, olaszokat, eszteket, portugálokat, montenegrókat és még néhány néptörzset, amelyek nevét csak nehezen lehet kiejteni. A lap különös elégtétellel emeli ki, hogy a központi hatalmak elleni koalícióban nemcsak a fehér, de a sárga, barna, fekete és rézvörös arcszint emberfaj is képviselve van. Ellenségeinknek nagy öröme telhetik abban, hogy kannibálok, angol lordok és orosz nagyhercegek ilyen szép társaságba terelődtek össze.

— **Megszűnik az aprópénzhiány.** Bécsből jelentik: A héten megkezdik a vaskétfilléres váltópénz kiadását s az Osztrák-Magyar Bank ellátja ezekkel az összes fiókjait. Ennélfogva várható, hogy az aprópénzhiány a legközelebbi időben megszűnik. Hozzájárul még ehhez az egykoronás bankjegyek bekövetkezendő kibocsátása, amelyeknek elkészítését és kibocsátását sürgetik, úgy hogy még ebben az évben, de legkésőbb a következő év elején forgalomba lehessen hozni azokat. Az új egykoronás bankjegyek piros-fekete színben készülnek.

— **Burgonyarekvirálás.** A burgonya rekvirálásáról szóló földmivelésügyi miniszteri rendelet úgy intézkedik, hogy rekvirálás alkalmával a burgonyából házi szükségletre fejtenként legfeljebb napi 1 kilogramm, vetésre pedig katasztrális holdanként legfeljebb 10 métermázsá tartható vissza. Ezt a rendelkezést sokan úgy értelmezték, hogy házi szükségletre napi 1 kilogramm, vetőmagra pedig katasztrális holdanként 10 métermázsá feltétlenül visszatartandó. Illetékes helyen nyert információ szerint a rendeletnek ily értelmezése helytelen, mert úgy a házi szükségletre, mint a vetésre visszatartandó burgonya mennyiségét a helyi viszonyok és szokások figyelembe vételével a földmivelésügyi miniszternek a rekviráláshoz kiküldött megbízottja van hivatalba megállapítani s a rendelet csak azt írja elő, hogy ez a mennyiség napi 1 kilogrammnál, illetőleg katasztrális holdanként 10 métermázsánál több nem lehet.

— **Megnyílik a piskii tanonc-műhely.** Közhirre teszem, hogy a m. kir. államvasutak piskii tanonc-műhelye f. évi november hó 15-én újra megnyílik. Felhívom ennélfogva annak növendékeit, hogy fenti napon nálam haladéknélkül jelentkezzenek. Piski, 1916. november 6. A műhelyfőnök: Szönyey, főmérnök.

— **Az új váltóúrlapok.** A hivatalos lap keddi száma közli a pénzügyminiszter rendeletét, amely az új bélyeges kincstári váltóúrlapok tekintetében intézkedik. A most érvényben lévő váltóúrlapok helyett 1916. dec. 1-től kezdve új úrlapokat fognak kibocsátani, amelyek az első fokozat tételeinek megfelelőleg 10, 20, 40, 80 fillér, 1.20, 1.60, 2.—, 2.40, 3.30, 4.—, 6.—, 8.—, 12.—, 16.—, 20.—, 24.— és 28.— K bélyegilletékekkel tizenhétféle értékfokozatban hozatnak forgalomba. A 10 fillértől 1.60 K-ig terjedő úrlapok színe világosbarna, míg a 2 K-tól 28 K-ig terjedő úrlapok színe zöldesszürke. Az

úrlapokat továbbra is magyar, horvát, német és olasz szöveggel állítják elő. A jelenleg forgalomban lévő úrlapok november 30-áig árusíthatók s használhatók. December 1-től kezdve azonban forgalmon és érvényen kívül helyeztetnek. Az ily módon kivont és érvényt vesztett úrlapokat 1917. március 1-éig ingyen kicserélik, azon túl csak a pénzügyminiszterium engedélye alapján. 1918. január 1-től kezdve semmiféle úrlapot nem cserélnek ki többé.

— **Küldjünk katonáinknak alsó melegruhát, látsövet, thermos üvegeket, teát, konyakot, likórt, dohányt, csokoládét, caces-t.** — Az adományokat köszönettel fogadja s a hadtápparancsnoksághoz juttatja a honvédelmi miniszterium Hadsegélyző hivatala Budapest, IV., Váci-utca 38.

— **Hol szokott Ön borotválkozni?!** *Theil Ede fodrász-termében* (Szászváros, Főtér), ahol hygienikus, gyors és pontos kiszolgálás van.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Névtelen levelekre nem válaszolunk, kéziratokat vissza nem adunk.

Dr. Rákos, Petrozsény. Lapot megindítottuk. „Déva és Vidéke“ szerkesztősége. Cserepéldány megindítását kérjük. Üdv!

Pravi. A küldött lapot köszönjük. Lap megy.

Vajna J. Arad. Egy pár sorocskát küldhetne nekünk is. Üdv!

Bencze, Kézdivásárhely. Itt minden rendben. Mi hír ott? Irj!

Dr. Dénes. Sorait várjuk.

Ferenczy István, Zalain. Szívesen közöltük. Az ígéretet várjuk. Üdv!

Gyarmati Ferenc. Írásait várjuk. Üdv!

L. J. Kudzsir. Nemsokára tesszük tiszteletünket. Addig is várjuk kedves sorait.

Csigy S. Algyógy. Ha bejön, legyen szerencsénk.

Előfizető. Forduljon a pénzügyigazgatósághoz. Sorsjegyei szeptember 1-iki huzáson nem nyertek.

8—10 butorozott szoba külön-külön kiadó. Szászváros, Főtér 1. sz. Bővebbet ugyanott. 30 1—2

1326/916. szhoz.

Árverési hirdetmény.

Az alulírt község előljárósága által közhirrre tétetik, hogy Kasztó község tulajdonát képező, Kasztó községben levő 2 kerekű vízi lisztelőmalom 1916. évi november hó 26-án délelőtt 9 órakor Kasztón, a községi irodában tartandó szóbeli nyilvános árverés útján 3 évi időtartamra haszonbérbe adatik.

Zárt írásbeli ajánlatok is elfogadtnak, melyek a szóbeli árverés megkezdése előtt a kikiáltási ár 20%-át készpénzben tartalmazzák, a községi előljáró kezébe adandók be.

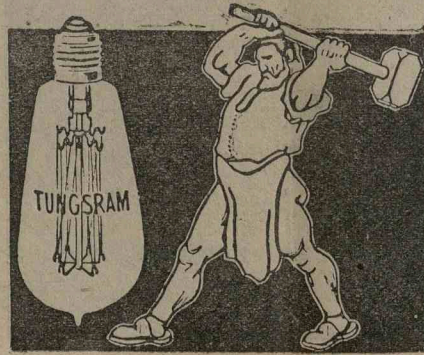
Egy évi haszonbéri összeg kikiáltási ára 1500 K, annak 20%-a bánatpénzül a szóbeli árverés megkezdése előtt árverezők által készpénzben leteendő.

A részletes árverési és szerződési feltételek Kasztó község előljáróságánál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Kasztó, 1916. évi november 8.

Deák Gyula,
kijő.

Totesc Joan,
kibíró.

A „Tungsrám-lámpa“

gazdaságos, mert hosszú élettartamu.

A minőségért a gyár szavatol.

Kérje mindenütt

a „Tungsrám“ védjeggyel ellátott lámpát.

Gyártja az:

Egyesült Izzólámpa és Villamossági Részvénytársaság, UJPEST 4. szám.

Hazai gyártmány!

1—8

HIRDETMÉNY.

Fábry főmérnök lakásán Középutca (Csűrös-féle házban) alább felsorolt tárgyak és anyagok kerülnek szabad kézből **eladás** alá:

Egy 11 m. hosszú, 4 $\frac{1}{2}$ m. széles szétszedhető favázás ház, egy 6 rekeszes tyukól, egy vas töltőkályha, egy vas takaréktűzhely, 10 öl bükk és cser tüzifa, foszni és más deszkák, kádak, csebrek, mosó-, sütő-teknők, mángorló, kertli padok és asztalok, kertli szerszámok, locsoló-kannák, virágcserepek és kosarak, létrák, gyermek-kocsik és székek, talicskák, (raba), befőttes, uborkás, borvizes üvegek, edények, éléskamra és konyha-állványok, vizes-hordók, fürdő-kád stb. stb.

Eladás napja dobszóval lesz hirdelve és e lap utján közzé téve. 27 1—

E L A D Ó

309 19—

egy jókarban lévő nyári (nyitott) és 8 személyre szóló **omnibusz.** — Ára 380 K. Az omnibusz Szászvároson megtekinthető. Cim e lap szerkesztőségében.

Transsylvania

szálloda Szászvároson.

A „TRANSSYLVANIA“ szálloda alólírott vendéglőse tisztelettel ajánlja :: ::

éttermét és kávéházát

a nagyérdemű közönség b. figyelmébe és jóindulatába.

Izletes ételek, tisztán kezelt és hűtött italok! Naponként friss csapolású sör. Féregmentes, réz-ágyas szobák, valamint vonatérkezéseknél omnibuszok, kocsik állanak a n. é. közönség rendelkezésére. **Olcso árak, pontos kiszolgálás!** Nyári helyiség, tekepálya! Telefonszám: 19.

Hazafias tisztelettel:

Stámp Márton

a „TRANSSYLVANIA“ szálloda vendéglőse.

303 20—20

„Szászvárosi Takarékpénztár Részvénytársaság“

1. Elfogad betéteket tőkekamatadó levonása nélkül;
2. Leszámitol és visszleszámitol (reescomptál) váltókat, utalványokat és csekkeket;
3. Finánszíroz bárminő ipari és kereskedelmi vállalatot;
4. Hitelt nyújt építkezésekre.
5. Jelzálogkölcönt ad adós- vagy óvadék-levelekre s már fennálló jelzálog kölcsönöket **konvertál**;
6. Vesz és elad külföldi pénznemet, arany- és ezüst-érmekeket, értékpapirokat és sorsjegyeket;
7. Kölcönt nyújt mindennemű részvényre, sorsjegyre kedvező feltételek mellett;
8. Bevált és leszámitol szelvényeket és kisorsolt értékpapirokat s a sorolásokat díjmentesen megvizsgálja.

293 22—

Az igazgatóság.

Értesítés!

Alulírott tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy 1916. jul. 1-ével a helybeli piaconlevő

Magyar Kaszinó

épületének földszintjén lévő EISENBURGER-féle

éttermet, kávéházat és cukrászdát

bérbe vettem s azt saját nevem alatt tovább folytatom. Kapható: izletes reggeli, villás reggeli, meleg vacsora, fekete kávé, tea, cukrász-sütemények, fagyalt stb.

Naponta friss csapolású sör és kítűnő borok.

Üzletem részére sikerült szaképzett cukrászt alkalmazni s így e téren is minden tekintetben teljesíteni fogom a n. é. közönség megrendeléseit. Pontos, becsületes kiszolgálással, izletes ételek és italok tartásával oda fogok törekedni, hogy a n. é. közönség igényeit minden tekintetben kielégíthessem.

A piacon nyári kert és fedett veranda!

Számos bel- és külföldi napi- és hetilap!

A n. é. közönség szives támogatásáért esedezik:

TREUER SÁNDOR,

a „Magyar Kaszinó“ vendéglőjének bérloje. 337 14—28

Veszek

arany törmelékeket, törött gyűrűket, használhatatlanná vált arany ékszereket s más arany tárgyakat a legmagasabb áron. Levélbeli ajánlatokra is válaszolok.

MARGEL N. órás és ékszerész
SZÁSZVÁROS, Vásár-utca.

321 8—

Róna Jenő

fényképészeti műterme

Szászváros, Vásár-utca 4.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy — kellő munkaterővel rendelkezvén — mindennemű és mennyiségű fényképészeti munkát eltudok vállalni. Felvételeket úgy **nappal** mint **este** (villanyvilágítás mellett) a legszébb kivitelben eszközölök. Elvállalok régi képekről (akár olaj, akár fényképekről)

nagyításokat

s egyáltalában e szakmába vágó mindenféle munkát. Egyuttal tudomására hozom a **műkedvelő fényképező (amatőr)** közönségnek, hogy raktáron tartok mindenféle fényképészeti cikket, (fényképező-gépek, lemezek, filmek, papírok, levelezőlapok stb.) Raktáron nem lévő cikkek is megrendelhetők s gyorsan szállíthatnak.

Felvételeket kívánatra házánál is teljesítek.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek. **Szolíd árak!** Gyors és pontos kiszolgálás! A nagyérdemű közönség becses pártfogását kéri, tisztelettel:

RÓNA JENŐ fényképész

SZÁSZVÁROS, Vásár-utca 4. sz.

325 16—30

Szászvároson 10 éve fennálló cég.

Pontos kiszolgálás!

Szolíd árak!

Művészi kivitel!

Fényképészeti kirakat a kapu alatt nappal és este is megtekinthető!

BENKŐ áruház

az egyedüli áruház, hol a legjutányosabban szerzetheti be áruszükségletét. Nagy választék kész férfi-, fiu- és gyermek-ruhákban, felöltőkben, kosztümökben, kalapokban, valamint mindennemű férfi divatcikkekben. Továbbá női courens árukban, u. m.: szövetek, színes selymek, kretonok, zefirek, vásznak, paplanok, függönyök, szőnyegek, gyermek-ruhácskák, ernyők, utazó-kosarak és minden e szakmához tartozó árucikkek. Ajánlja a cég férfi-, női-, fiu- és gyermek-

266

CIPŐIT

26—40

a jelenlegi viszonyokhoz képest a legolcsóbb napi árban. Tisztelettel

BENKŐ ÁRUHÁZ.